

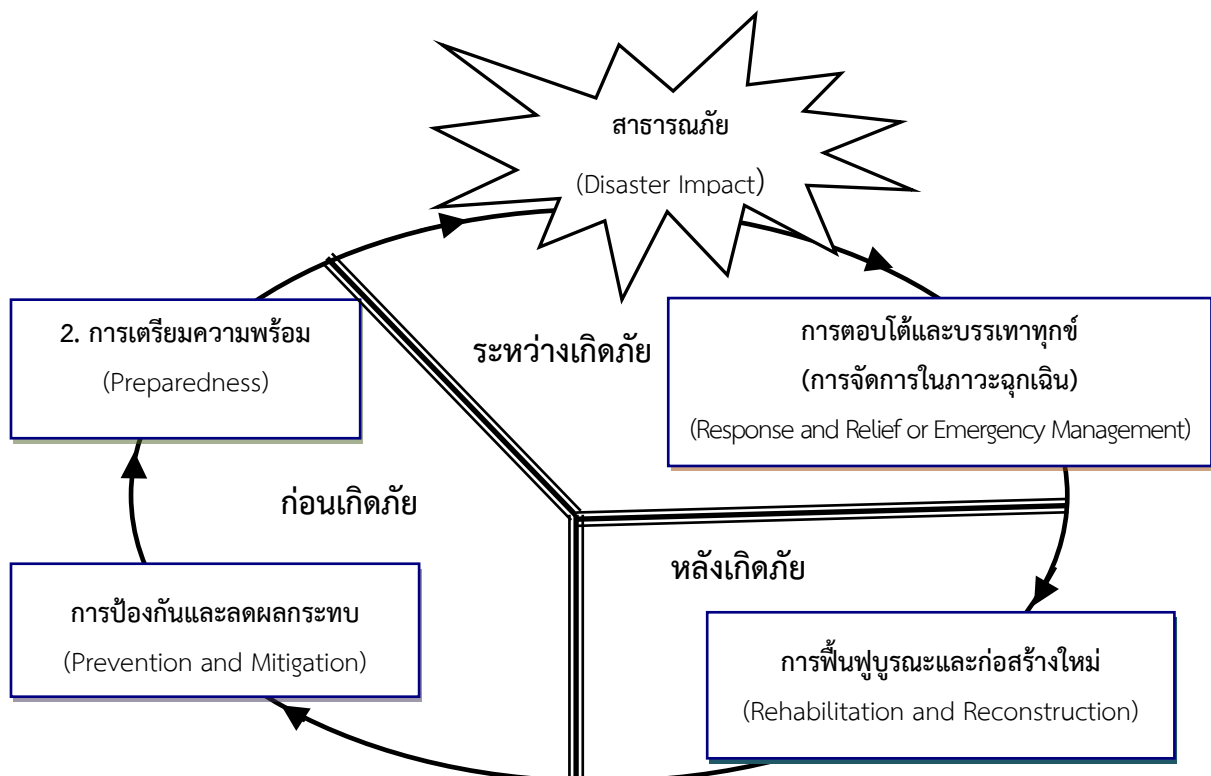
บทที่ 1

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์สาธารณภัยหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ดินโคลนถล่ม แผ่นดินไหว พายุฤดูร้อนที่เกิดขึ้น มีความถี่และความรุนแรงมากขึ้น ภัยพิบัติดังกล่าวมีปัจจัยหลักมาจากการกระทำของมนุษย์ เช่น การตัดไม้ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือย การขยายตัวของชุมชนเมือง และภาคอุตสาหกรรมที่ทำลายสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุที่ทำให้โลกมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกิดสภาพอากาศแปรปรวน ร้อนจัด และอากาศที่หนาวจัด หรือเกิดฝนตกในปริมาณมากเป็นเวลานานส่งผลให้เกิดน้ำท่วมหนัก และแผ่นดินถล่ม ดังที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดทางภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งภัยพิบัติดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ และสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินของ ประชาชน ชุมชน และของรัฐ

การบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของ ประชาชนและของรัฐจึงจำเป็นต้องมีการปฏิบัติอย่างเชื่อมโยงกันตามวัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย ตั้งแต่ระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ตามแผนภูมิที่ 1 ประกอบด้วยการป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การบริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการจัดการหลังเกิดภัย

แผนภูมิที่ 1.1 : วัฏจักรการบริหารจัดการสาธารณภัย (Disaster Management Cycle)

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2550,
คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

1.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับสาธารณสุขให้แก่ประชาชนและชุมชน
- 2) เพื่อให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ มีการเตรียมความพร้อม และมีความเชื่อมั่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขในชุมชนของตนเอง
- 3) เพื่อพัฒนาขีดความสามารถด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพ สามารถลดความสูญเสียที่เกิดจากภัยพิบัติให้เหลือน้อยที่สุด
- 4) เพื่อให้ประชาชนที่ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูอย่างทั่วถึงและทันเวลา
- 5) เพื่อบูรณาการระบบการสั่งการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) เพื่อสร้างระบบบริหารจัดการสาธารณสุขที่ดี และสอดคล้องกับวัฏจักรการเกิดภัย

1.2 แหล่งที่มาของงบประมาณ

1.2.1 ภาวะปกติ

องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก ได้จัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข ดังนี้

(1) กำหนดให้มีแผนและขั้นตอนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดให้มีเครื่องหมายสัญญาณ หรือสิ่งอื่นใดในการแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงการเกิดหรือจะเกิดสาธารณสุข

(2) กำหนดให้มีแผนและขั้นตอนในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และยานพาหนะเพื่อใช้ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ฯลฯ

รายละเอียดตาม ภาคผนวก ก (แผนงาน/โครงการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

1.2.2 ภาวะฉุกเฉิน

(1) ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก

(2) ใช้จ่ายเงินสะสม ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2548 (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548

(3) ใช้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาธารณสุขเพื่อลดความสูญเสียและความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ

ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพื้นที่ติดต่อหรือใกล้เคียงกับ องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก ได้สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้ใช้งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ระบุชื่อ อบท. พื้นที่ที่เกิดสาธารณสุข)

เมื่อมีความจำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน ให้ผู้อำนวยการท้องถิ่นแจ้งผู้อำนวยการอำเภอหรือผู้อำนวยการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งการโดยเร็วต่อไป

แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก
พื้นที่เสี่ยงภัย และพื้นที่ปลอดภัย

มาตราส่วน 1:100.

บทที่ 2

ข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก

2.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์ (ข้อมูลจากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก)

องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก (ที่ตั้ง สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ แหล่งน้ำที่สำคัญ ฯลฯ) ตำบลลุ่มพุก อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ตั้งอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เหนือระดับน้ำทะเลประมาณ 227 เมตร มีเนื้อที่ประมาณ 79 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 53,750 ไร่ มีลักษณะสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงและมีทุ่งนาสลับป่าโปร่ง มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลทุ่งมน อำเภอคำเขื่อนแก้ว

ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลแคนน้อย อำเภอคำเขื่อนแก้ว

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลกุดกุงและตำบลโพนทัน อำเภอคำเขื่อนแก้ว

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลกู่จานและตำบลเหล่าไฮ อำเภอคำเขื่อนแก้ว

2.2 ประชากร (ข้อมูลจากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก)

2.2.1 จำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากร จากข้อมูลของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง อำเภอคำเขื่อนแก้ว ณ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559 พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 8,417 คน จำแนก เป็นชาย 4,214 คน หญิง 4,203 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 106...คนต่อตารางกิโลเมตร มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น 2,949 ครัวเรือน โดยมีประชากรกลุ่มเสี่ยงภัยที่ต้องได้รับการช่วยเหลือเป็นพิเศษ และอพยพเป็นอันดับแรก

* จำนวนประชากร และประชากรกลุ่มเสี่ยงภัย รายละเอียดภาคผนวก ข

2.3 ลักษณะการประกอบอาชีพ

2.3.1 ประชาชนร้อยละ 90 ขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก ประกอบอาชีพทำนา

ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับ การเพาะปลูก

* ข้อมูล ด้านการเกษตร ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง รายละเอียดภาคผนวก ค

๒.๔ สถิติการเกิดสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มพุก (ประวัติการเกิดภัยเรียงตามระดับความรุนแรงของภัยจากมากไปหาน้อย)

2.4.1 อุทกภัย/โคลนถล่ม

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวน ครัวเรือน ที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	สูญหาย (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
	-						

	-						
	-						

(ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

2.4.2 ภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนบ้านเรือน เสียหายทั้งหมด (หลัง)	จำนวนบ้านเรือน เสียหายบางส่วน (หลัง)	มูลค่าความ เสียหาย (บาท)
12 พ.ค. 59	พายุฤดูร้อน	หมู่ที่ 10	-	2 หลัง	1,930 บาท
15 พ.ค. 59	พายุฤดูร้อน	หมู่ที่ 1,2	-	7 หลัง	25,964 บาท

(ที่มา : ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อบต. ลุมพุก ข้อมูล ณ วันที่ 1 ธันวาคม เดือน พ.ศ. 2560)

2.4.3 ภัยแล้ง

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการเกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือนที่ ประสบภัย	พื้นที่การเกษตร เสียหาย (ไร่)	จำนวนสัตว์ ที่รับผลกระทบ (ตัว)
	-				
	-				
	-				

(ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

2.4.4 อัคคีภัย

วัน เดือน ปี ที่เกิดภัย	สาเหตุการ เกิดภัย	พื้นที่ประสบภัย (หมู่ที่/ชุมชน)	จำนวนครัวเรือน ที่ประสบภัย	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่า ความเสียหาย (บาท)
	-					
	-					
	-					

(ที่มา : ข้อมูล ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....)

2.5 ข้อมูลความเสี่ยงภัย

พื้นที่เสี่ยงภัย

ที่	หมู่บ้าน/ชุมชน	ลักษณะทางกายภาพ	ประเภทภัยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง/ คาดว่าจะเกิดขึ้น
	ก	เป็นที่ราบลุ่ม	(เช่น อุทกภัย,ดินโคลนถล่ม)
	ข	เป็นชุมชนหนาแน่น	(เช่น อัคคีภัย,วาตภัย)
	ค	ย่านอุตสาหกรรม	(เช่น อัคคีภัย,สารเคมีรั่วไหล)

2.6 การประเมินความเสี่ยงภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก

จากข้อมูลสำคัญดังกล่าวเบื้องต้นทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก มีความเสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย ดังนี้ (เรียงจากความเสี่ยงภัยมากไปหาน้อยตามลำดับ)

ลำดับที่	ประเภทของภัย	ลักษณะของการเกิดภัย
1	วาตภัย	เกิดจากพายุฤดูร้อน ฝนตก ลมแรง

จากความเสี่ยงต่อภัยพิบัติ ดังกล่าวข้างต้น ส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก จึงจัดทำแผนปฏิบัติการในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก พ.ศ. ๒๕60 ขึ้นเพื่อป้องกันการสูญเสียชีวิต/ทรัพย์สินและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้ประสบภัย

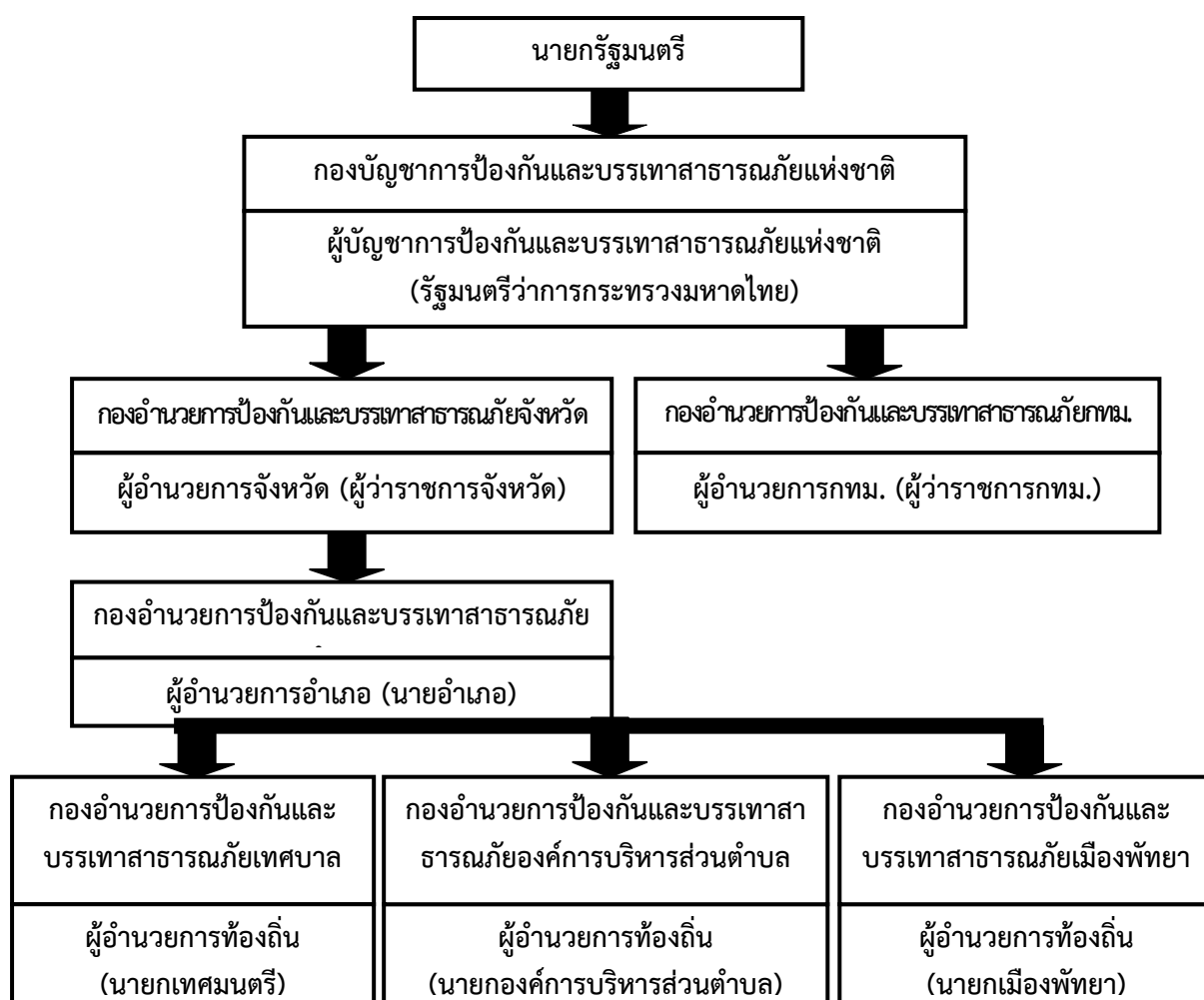
หมายเหตุ : ให้ อบท. พิจารณาประเมินความเสี่ยงของภัยจากความถี่การเกิดของภัย การจัดลำดับความเสี่ยงภัย ควรเน้นที่ความเสี่ยงสูงและปานกลาง โดยอาศัยข้อมูลจาก ลักษณะทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม การเกิดภัยในอดีต ศักยภาพในการตอบโต้ภัย รวมทั้ง ประเภทของภัย ความรุนแรง และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบด้วย

บทที่ 3

การจัดตั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

3.1 องค์การปฏิบัติ

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นองค์กรหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบ มีภารกิจในการอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงควบคุมการปฏิบัติงาน ประสานการปฏิบัติกับภาคเอกชนและส่วนราชการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานของผู้อำนวยการท้องถิ่น และให้มีที่ทำการ โดยให้ใช้ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นสำนักงานของผู้อำนวยการฯ มีนายกององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นผู้อำนวยการ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และภาคเอกชนในพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดภัยพิบัติขึ้นในพื้นที่ โดยเชื่อมโยงการบังคับบัญชาและการปฏิบัติกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับตามแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 3.1 : โครงสร้างสายการบังคับบัญชาของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ และกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

3.2 ภารกิจของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก

(1) อำนาจการ ควบคุม กำกับดูแลการปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่

(2) สนับสนุนกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีพื้นที่ติดต่อ หรือใกล้เคียง หรือเขตพื้นที่อื่นเมื่อได้รับการร้องขอ

(3) ประสานกับส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนในการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกขั้นตอน

เมื่อคาดว่าจะเกิดหรือเกิดสาธารณภัยขึ้นในพื้นที่ใด ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตพื้นที่เข้าควบคุมสถานการณ์ ปฏิบัติหน้าที่เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่โดยเร็ว และรายงานให้ผู้อำนาจการอำเภอทราบทันที

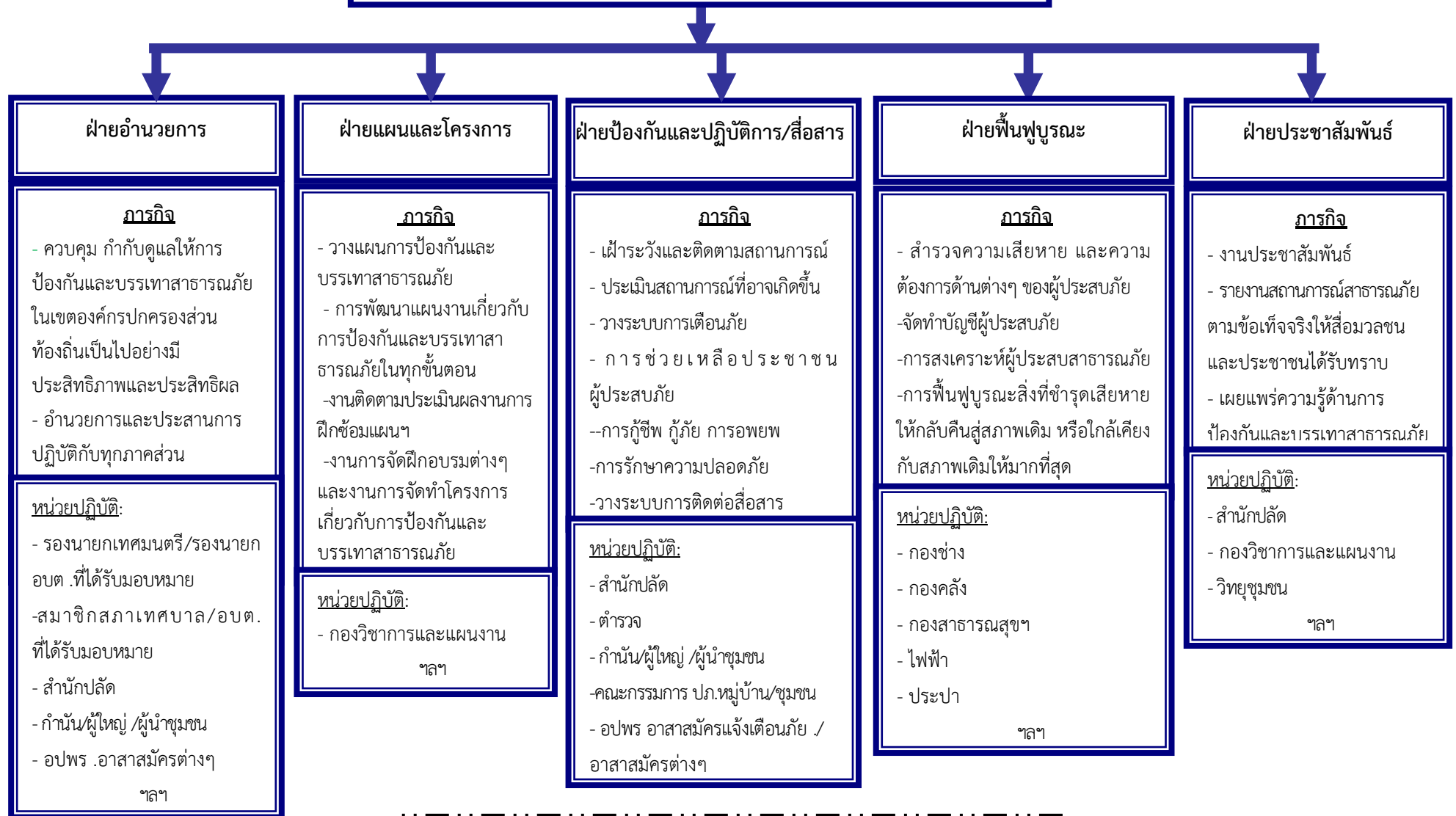
3.3 โครงสร้างและหน้าที่ของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบล ลุมพุก

3.3.1 โครงสร้างกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก ประกอบด้วย 5 ฝ่าย ได้แก่

- (1) ฝ่ายอำนาจการ
- (2) ฝ่ายแผนและโครงการ
- (3) ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ/สื่อสาร
- (4) ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ
- (5) ฝ่ายประชาสัมพันธ์

หมายเหตุ : จำนวนและชื่อของฝ่ายต่างๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ให้ครอบคลุมภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ทั้งนี้ในแต่ละฝ่ายควรมีทั้งเจ้าหน้าที่ของ อปท. เอง และจากหน่วยงานภายนอกด้วย

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก
(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุกเป็นผู้บัญชาการฯ)

แผนภูมิที่ 3.2 : โครงสร้างกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

บทที่ 4

การปฏิบัติก่อนเกิดสาธารณภัย

4.1 วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันลดผลกระทบ และเตรียมความพร้อมด้านทรัพยากร ระบบการปฏิบัติการ การแจ้งเตือนภัยเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่ความรับผิดชอบ

4.2 หลักการปฏิบัติ

ให้องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมและจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้เหมาะสมกับการประเมินความเสี่ยงและความอ่อนแอของพื้นที่ รวมทั้งการวางแผนทางการปฏิบัติการให้พร้อมเผชิญสาธารณภัยและดำเนินการฝึกซ้อมตามแผนที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทุกภาคส่วนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เกิดความพร้อมในทุกด้าน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
1. การป้องกันและลดผลกระทบ		
1.1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงภัย	(1) ประเมินความเสี่ยงภัยและความอ่อนแอในเขตพื้นที่ โดยพิจารณาจากข้อมูลสถิติการเกิดภัยและจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมต่างๆ (2) จัดทำแผนที่เสี่ยงภัย แยกตามประเภทภัย	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
1.2 การเตรียมการด้านฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	(1) จัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการสาธารณภัย เช่น เครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์เพื่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย สถิติการเกิดภัย พื้นที่และความรุนแรงของภัย และกำหนดให้มีเจ้าหน้าที่ ผู้รวบรวมข้อมูล บันทึกเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภัยพิบัติในพื้นที่ เช่น ภาพถ่าย เป็นต้น (2) พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลด้านสาธารณภัยระหว่างหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและสามารถใช้งานร่วมกัน (3) ส่งเสริมการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมงและใช้เป็นข้อมูลเพื่อการอพยพและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
1.3 การเตรียมการป้องกันด้านโครงสร้างและเครื่องหมายสัญญาณเตือนภัย	(1) ปรับปรุงและจัดหาพื้นที่รองรับน้ำและกักเก็บน้ำ (2) ก่อสร้างกำแพง พนัง หรือรอดักตะกอน ทำฝายชะลอน้ำ กำแพงกันคลื่น เพื่อลดความรุนแรงและป้องกันความเสียหายแก่สถานที่สำคัญ ในพื้นที่ (ภาคผนวก ข)หรือการสูญเสียพื้นดินจากการกัดเซาะชายฝั่งของทะเล แม่น้ำและแหล่งน้ำ (3) ปรับปรุงสถานที่เพื่อเป็นสถานที่หลบภัยชั่วคราว สำหรับพื้นที่ที่การอพยพหนีภัยทำได้ยาก หรือไม่มีพื้นที่หลบภัยที่เหมาะสม เพื่อเตรียมการอพยพไปยังสถานที่รองรับการอพยพ ต่อไป (4) ก่อสร้าง/ปรับปรุงเส้นทางเพื่อการส่งกำลังบำรุง หรือเส้นทางไปสถานที่หลบภัยให้ใช้ได้ตลอดเวลา (5) จัดเตรียมระบบการแจ้งข่าวภัยระบบเตือนภัยป้ายเตือนภัย ป้ายเส้นทางหนีภัยรวมทั้งสัญญาณเตือนภัยรูปแบบต่างๆ เพื่อแจ้งเตือนภัยให้ประชาชนและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบล่วงหน้า	➤ กองช่างและสำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
2. การเตรียมความพร้อม		
2.1 ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน	(1) จัดทำคู่มือการตอบโต้สาธารณภัยและจัดทำแผนเผชิญเหตุ และมีการฝึกซ้อมแผนเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เคยประสบภัย (2) จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลัก สื่อสารรอง และสื่อสารสำรอง รวมทั้งกำหนดช่องความถี่กลางด้านสาธารณภัย และมีการฝึกซ้อมการอำนวยความสะดวกสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ (3) จัดเตรียมเส้นทางอพยพ สถานที่ปลอดภัยสำหรับคนสัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่รองรับการดูแลรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ (4) จัดเตรียมทะเบียนรายการสิ่งของจำเป็น เช่น อาหาร เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ ตำรวจ ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➤ อปพร. , อสม. , อาสาสมัครต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(5) กำหนดมาตรการรักษา ความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การควบคุม การจัดการจราจรและเส้นทาง การสัญจร รวมทั้งกำหนดจุด ขึ้น ลง ยานพาหนะภายในเขตพื้นที่ประสบภัย (6) จัดระบบการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการดูแลสิ่งของบริจาค (7) จัดทำและปรับปรุงบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ	
2.1 ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน	(1) จัดทำคู่มือการตอบโต้สาธารณภัยและจัดทำแผนเผชิญเหตุ และมีการฝึกซ้อมแผนเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เคยประสบภัย (2) จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลัก สื่อสารรอง และสื่อสารสำรอง รวมทั้งกำหนดช่องความถี่กลางด้านสาธารณภัย และมีการฝึกซ้อมการอำนวยความสะดวกสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ (3) จัดเตรียมเส้นทางอพยพ สถานที่ปลอดภัยสำหรับคนสัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่รองรับการดูแลรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ (4) จัดเตรียมทะเบียนรายการสิ่งของจำเป็น เช่น อาหาร เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (5) กำหนดมาตรการรักษา ความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การควบคุม การจัดการจราจรและเส้นทาง การสัญจร รวมทั้งกำหนดจุด ขึ้น ลง ยานพาหนะภายในเขตพื้นที่ประสบภัย (6) จัดระบบการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการดูแลสิ่งของบริจาค (7) จัดทำและปรับปรุงบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ ตำรวจ ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➤ อบพร. , อสม. , อาสาสมัครต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
2.1 ด้านการจัดระบบปฏิบัติการฉุกเฉิน	(1) จัดทำคู่มือการตอบโต้สาธารณภัยและจัดทำแผนเผชิญเหตุ และมีการฝึกซ้อมแผนเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เคยประสบภัย (2) จัดเตรียมระบบการติดต่อสื่อสารหลัก สื่อสารรอง และสื่อสารสำรอง รวมทั้งกำหนดช่องความถี่กลางด้าน สาธารณภัย และมีการฝึกซ้อมการอำนวยความสะดวกสื่อสารอย่างสม่ำเสมอ (3) จัดเตรียมเส้นทางอพยพ สถานที่ปลอดภัยสำหรับคนสัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ รวมทั้งพื้นที่รองรับการดูแลรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ (4) จัดเตรียมทะเบียนรายการสิ่งของจำเป็น เช่น อาหาร เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์เครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (5) กำหนดมาตรการรักษา ความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย การควบคุม การจัดการจราจรและเส้นทาง การสัญจร รวมทั้งกำหนดจุด ขึ้น ลง ยานพาหนะภายในเขตพื้นที่ประสบภัย (6) จัดระบบการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและการดูแลสิ่งของบริจาค (7) จัดทำและปรับปรุงบัญชีรายชื่อคนที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ	➢ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ ตำรวจ ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ อบพร. , อสม. , อาสาสมัครต่างๆ
2.2 ด้านการส่งเสริมการให้ความรู้และสร้างความตระหนักเรื่องการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	(1) สนับสนุนการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ด้านสาธารณภัยในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกและวัฒนธรรมความปลอดภัย อย่างต่อเนื่อง (2) จัดให้มีกิจกรรมเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน เช่น การปลูกป่าชายเลน การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (3) พัฒนารูปแบบและเนื้อหาการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนเข้าใจง่าย เหมาะสมเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม	➢ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และอาสาสมัครต่างๆ มีส่วนร่วมในการรณรงค์ในเรื่องความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง	
2.3 ด้านบุคลากร	(1) จัดเตรียมและมอบหมายเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และกำหนดวิธีการปฏิบัติตามหน้าที่และขั้นตอนต่างๆ (2) จัดการฝึกอบรม สัมมนาและกิจกรรมเพื่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยรวมทั้งให้ความรู้ในเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี ข้อห้าม ข้อจำกัด ของชุมชน (3) เสริมสร้างศักยภาพชุมชนโดยการฝึกอบรมประชาชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การช่วยเหลือตนเอง ผู้อื่นและชุมชนเมื่อเกิดภัย รวมทั้งการขับ ชี ยานพาหนะในพื้นที่ประสบภัย (4) จัดทำบัญชีรายชื่อและข้อมูลเครื่องมือเครื่องจักร ยานพาหนะ รวมทั้งข้อมูลทักษะ ความชำนาญ ในการปฏิบัติงานขององค์การสาธารณกุศลเพื่อเตรียมความพร้อมและมอบภารกิจในการปฏิบัติการขององค์การสาธารณกุศลในเขตพื้นที่และพื้นที่ข้างเคียง (ภาคผนวก ง.)	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➤ องค์การสาธารณกุศล ➤ อปพร. , อส. , อาสาสมัคร
2.4 ด้านเครื่องจักรกล ยานพาหนะ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และพลังงาน	(1) จัดเตรียมเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อม ใช้งานได้ทันที (2) จัดทำบัญชีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ของหน่วยงานภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน (ภาคผนวก จ) (3) ปรับปรุงซ่อมแซมเครื่องจักรกล เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ด้านสาธารณภัยให้มีความพร้อมใช้งาน (4) จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับชุมชน	➤ กองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ สำนักงานปลัด ➤ ตำรวจ ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(5) จัดเตรียมเชื้อเพลิงสำรอง/พลังงานสำรอง (6) กำหนดจุดระดมทรัพยากร เพื่อการบรรเทาสาธารณภัยและการอพยพ	
2.5 ด้านการแจ้งข่าว ฝ้าระวัง และเตือนภัย	(1) จัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุด้านสาธารณภัย (2) ส่งเสริมการเรียนรู้ ชักชวน ความเข้าใจ ในระบบการแจ้งข่าว การรายงาน และเตือนภัย การใช้สัญญาณเตือนภัยหรือสัญลักษณ์การเตือนภัย เช่น การใช้ธงสี เขียว เหลือง แสด แดง แก้ว ประชาชน รวมทั้งการปฏิบัติเมื่อได้รับการแจ้งข่าวหรือเตือนภัย โดยให้ประชาชนตระหนักรู้ว่าปรากฏการณ์ธรรมชาติไม่ได้เป็นภัยพิบัติเสมอไป แต่หากมีความประมาท ขาดการเตรียมความพร้อม ก็อาจได้รับอันตรายจากภัยพิบัติ (3) ติดตามการรายงานสภาพอากาศปรากฏการณ์ธรรมชาติ ข้อมูลสถานการณ์น้ำ และการแจ้งข่าวการเตือนภัย จากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมอุตุนิยมวิทยา กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ กรมอุทกศาสตร์ การไฟฟ้าฝ่ายผลิต กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กรมทรัพยากรธรณี กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและศูนย์เตือนภัยพิบัติแห่งชาติ รวมทั้งสื่อต่างๆ เพื่อรวบรวมข้อมูล ฝ้าระวัง วิเคราะห์ ประเมินแนวโน้มการเกิดภัย ดำเนินการแจ้งข่าวให้ประชาชนทราบถึงระยะเวลา ภาวะที่จะคุกคาม(อันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สิน) เป็นระยะๆ และให้ความสำคัญกับผู้ที่ต้องช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้พิการ ทั้งนี้ ความถี่ของการแจ้งข่าว เตือนภัยขึ้นอยู่กับแนวโน้มการเกิดภัย	➢ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(4) จัดให้มีอาสาสมัครและเครือข่ายเฝ้าระวังและแจ้งข่าว เตือนภัยระดับชุมชน ทำหน้าที่ติดตามเฝ้าระวังปรากฏการณ์ธรรมชาติที่มีแนวโน้ม การเกิดภัย แจ้งข่าว เตือนภัยแก่ชุมชน และรายงานสถานการณ์แก่กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นโดยใช้ระบบการสื่อสารเครื่องมือแจ้งเตือนภัยของชุมชน (5) ประกาศยกเลิกสถานการณ์เมื่อพิสูจน์ทราบแน่ชัดว่าไม่มีภัยมาถึง	
2.6 ด้านการเตรียมรับสถานการณ์	(1) จัดประชุมหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น สถานพยาบาล ไฟฟ้า ประปา ผู้นำชุมชน ฯลฯ (2) มอบหมายภารกิจความรับผิดชอบให้แก่เจ้าหน้าที่และหน่วยงานนั้น (3) กำหนดผู้ประสานงานที่สามารถติดต่อได้ตลอดเวลาของแต่ละหน่วยงาน (ภาคผนวก .ฉ)	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก)
2.7 ด้านการการอพยพ	(1) จัดทำคู่มือการอพยพ คู่มือการช่วยเหลือตนเองเบื้องต้นเมื่อมีภัยพิบัติหรือแนวทางการปฏิบัติในการมาอยู่ในพื้นที่รองรับการอพยพที่สั้น ง่ายต่อการทำความเข้าใจให้ประชาชนได้ศึกษา (2) ดำเนินการสำรวจพื้นที่ กำหนดสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับการอพยพประชาชน สัตว์เลี้ยง และปศุสัตว์ โดยแยกระหว่างคนกับสัตว์ (3) ประชุมหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อรับทราบข้อมูลและซักซ้อมขั้นตอนการอพยพ รวมทั้งทบทวนขั้นตอนและฝึกซ้อมการอพยพ รวมถึงการสื่อสารในระหว่างการอพยพ (4) จัดให้มีป้ายแสดงสัญญาณเตือนภัยป้ายบอกเส้นทางอพยพ (5) กำหนดเส้นทางหลักและเส้นทางรองสำหรับการอพยพซึ่งไม่ขัดขวางการปฏิบัติของหน่วยงาน (6) จัดเตรียม เครื่องมือ อุปกรณ์ ยานพาหนะ ที่	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➤ กองช่าง ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➤ ผู้นำชุมชน ➤ ผู้นำทางศาสนา/ผู้บริหารสถานศึกษา ➤ มิสเตอร์เตือนภัย, อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย ➤ อปพร. ,อสม.,อาสาสมัครต่างๆ ฯลฯ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	จำเป็นต่อการอพยพ (ภาคผนวก ข) (7) จัดลำดับความสำคัญของการอพยพ โดยจัดแบ่งประเภทของบุคคลตามลำดับความจำเป็นเร่งด่วน รวมทั้งกำหนดจุดนัดหมายประจำชุมชนเพื่อไปยังพื้นที่รองรับการอพยพ (8) จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อการสื่อสาร พร้อมทั้ง ทดสอบระบบการสื่อสาร เครื่องมือสื่อสาร และปรับปรุงให้พร้อมใช้งาน สามารถดำรงการสื่อสารได้ตลอดเวลา ทั้งวิทยุสื่อสาร โทรศัพท์พื้นฐาน รวมทั้งโทรศัพท์เคลื่อนที่ (9) จัดเตรียมแบบลงทะเบียนผู้อพยพเพื่อให้ทราบจำนวนผู้อพยพ และผู้ที่ยังไม่อพยพ (10) จัดระบบรักษาความปลอดภัยใน พื้นที่อพยพ และที่พักผู้อพยพ (11) จัดทำบัญชีสถานที่ปลอดภัย ที่จัดเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว ในพื้นที่เพื่อรองรับผู้ประสบภัย (ภาคผนวก ข)	

บทที่ 5

การปฏิบัติขณะเกิดสาธารณภัย

5.1 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อดำเนินการระงับภัยที่เกิดขึ้นให้ยุติลงโดยเร็ว หรือลดความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น โดยการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน
- (2) เพื่อลดความสูญเสียจากการเกิดภัยพิบัติที่มีผลกระทบต่อชีวิตทรัพย์สินให้น้อยที่สุด

5.2 ระดับความรุนแรงของสาธารณภัย

ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยแบ่งเป็น 4 ระดับ โดยมีผู้รับผิดชอบตามระดับความรุนแรงตามตารางที่ 5.1

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ
1	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไป หรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร สามารถควบคุมสถานการณ์และจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง
2	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการในระดับ 1 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด และ/หรือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานครเข้าควบคุมสถานการณ์
3	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง หรือสาธารณภัย ที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ 2 ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการกลาง และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เข้าควบคุมสถานการณ์
4	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์

ตารางที่ 5.1 ระดับความรุนแรงของสาธารณภัยและระดับการจัดการ

ที่มา : แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2553 - 2557,
คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

5.3 หลักการปฏิบัติ

5.3.1 การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
1. การเฝ้าระวัง ติดตาม และการรายงานสถานการณ์	(1) จัดเจ้าหน้าที่เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ภัยตลอด 24 ชั่วโมง และประสานกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชนหรือผู้นำหมู่บ้าน รวมทั้งอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย เพื่อเตรียมพร้อมเฝ้าระวัง และติดตามสถานการณ์ภัยอย่างต่อเนื่องและให้รายงานสถานการณ์การเกิดภัยมายัง องค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก โทรศัพท์หมายเลข 0 4579 1452 วิทยุสื่อสาร ความถี่.....MHz โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข..... (2) รายงานสถานการณ์การเกิดภัย ไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และจังหวัดทาง (ระบุหมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร.....) ตามแบบรายงานเหตุด่วนสาธารณภัย (ภาคผนวก ณ) และวิทยุสื่อสารความถี่.....MHz โทรศัพท์สายด่วนหมายเลข..... (รายละเอียดบทที่ 7 การสื่อสาร)	➤ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ ตำรวจ ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน
2. การประเมินสถานการณ์	(1) วิเคราะห์และประเมิน สถานการณ์การเกิดภัยเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหา โดยพิจารณาเรื่อง ความรุนแรง ระยะเวลาการเกิดภัย พื้นที่และประชาชนผู้ที่ได้รับผลกระทบ ความอ่อนแอ เปราะบางและความสามารถของพื้นที่ในการรับภัย แนวโน้มการเกิดภัยซ้ำขึ้นอีก รวมถึงภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (Complex Disasters) เพื่อกำหนดแนวทางการตอบโต้ภัยและการแจ้งเตือนภัย	➤ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ ตำรวจ ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(2) กำหนดพื้นที่ที่อาจได้รับ ผลกระทบ แบ่งเป็น 3 พื้นที่ พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปในพื้นที่เพื่อติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง โดยแบ่งพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบออกเป็น 3 พื้นที่ ดังนี้ - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบรุนแรง(เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด) - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบ ปานกลาง (เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์) - พื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบน้อย (เฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์)	
3. การแจ้งเตือนภัย ประชาสัมพันธ์และจัดการ ข่าวสาร	(1) ตรวจสอบยืนยันความถูกต้องของข้อมูล การเกิดภัยจากกํานัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย กองอำนวยการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อนแจ้งเตือนภัยผ่านช่องทางการสื่อสารทุกชนิด (2) ดำเนินการแจ้งเตือนการเกิดภัยไปยังชุมชนพื้นที่ที่ประสบภัยและพื้นที่ข้างเคียง โดยสื่อ ข่ายการสื่อสาร เครื่องมืออุปกรณ์การเตือนภัยที่มีอยู่ของชุมชน เช่น วิทยุชุมชน หอกระจายข่าว หอเตือนภัย โทรโข่ง (3) ข้อมูลการแจ้งเตือนภัย นั้นต้อง ชัดเจน ทันเวลา ถูกต้อง และเข้าใจง่าย เป็นข้อมูลที่บอกถึงอันตรายที่กำลังเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สินอันได้แก่ ลักษณะ ขนาด จุดที่เกิดภัย รัศมีความเสียหายตามพื้นที่การปกครอง ช่วงเวลา ระยะเวลาภัยจะรุนแรงยิ่งขึ้นหรือไม่ และประชาชนต้องปฏิบัติอย่างไร หรือต้องมีการอพยพหรือไม่ รวมทั้งวิธีการแจ้งเหตุ หมายเลขโทรศัพท์ และการสื่อสารอื่นๆ โดยแจ้งเตือนภัยจนกว่าสถานการณ์ภัยจะสิ้นสุด	➤ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➤ อาสาสมัครแจ้งเตือนภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(4) เมื่อสถานการณ์เลวร้ายและจำเป็นต้องอพยพ ให้ดำเนินการออกคำสั่งเพื่ออพยพประชาชนไปยังที่ปลอดภัย (5) ในกรณีเกิดไฟฟ้าดับ การสื่อสารเครื่องมือ สัญญาณเตือนภัย ไม่สามารถใช้ได้ ให้ใช้สัญลักษณ์การเตือนภัยเช่น ธงนกหวีด หรือการเตือนภัยอื่นที่ได้มีการซักซ้อมความเข้าใจกับประชาชนไว้แล้ว (6) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ ในการให้ข้อมูลเท่าที่จำเป็นเกี่ยวกับการดำเนินการของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ แก่สื่อมวลชน และประชาชน รวมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อมูล ข้อเรียกร้องของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัย หรือจากการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่	

5.3.2 การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

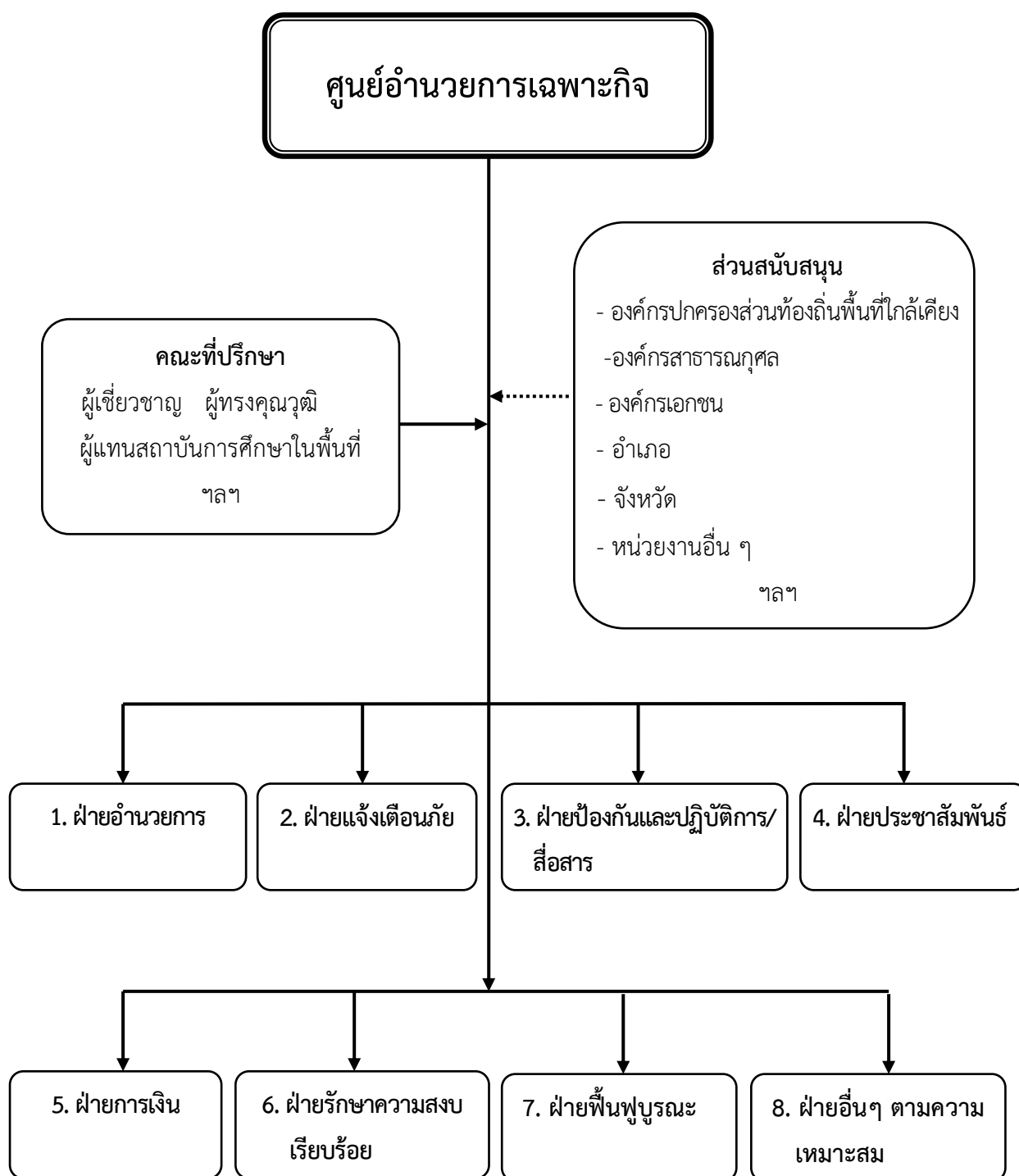
(1) การจัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ

เมื่อเกิดภัยพิบัติหรือคาดว่าจะเกิดภัยพิบัติในพื้นที่รับผิดชอบของ อปท. ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจรับผิดชอบในการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน เพื่อการควบคุมและตอบโต้สถานการณ์จนกว่าภัยจะยุติลง และส่งมอบภารกิจให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่นดำเนินการต่อเมื่อภัยยุติลงแล้ว โดยใช้ที่ทำการ/สำนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชุมพุก เป็นที่ตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ (หรือพิจารณาใช้พื้นที่อยู่ใกล้กับบริเวณจุดเกิดเหตุมากที่สุด โดยพื้นที่นั้นต้องเป็นพื้นที่ที่มีความปลอดภัย และสะดวกต่อการระดมทรัพยากร)

(2) การจัดการพื้นที่ปฏิบัติงาน

ผู้อำนวยการท้องถิ่นต้องกำหนดให้มีพื้นที่ปฏิบัติการและสถานที่อำนวยความสะดวกในบริเวณใกล้พื้นที่เกิดเหตุ แต่อยู่นอกเขตพื้นที่อันตรายเพื่อใช้เป็นสถานที่ควบคุมดูแลสั่งการ ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และทรัพยากรที่ใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น เสบียงอาหาร น้ำ รวมทั้งใช้ในการรักษาพยาบาลเบื้องต้นแก่ผู้บาดเจ็บ และส่งต่อผู้บาดเจ็บไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป

แผนภูมิที่ 5.1 โครงสร้างศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ประกอบด้วย 7 ฝ่าย 1 คณะที่ปรึกษา ดังนี้

หมายเหตุ : จำนวนและชื่อของฝ่ายต่างๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ให้ครอบคลุมภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ

(3) การตอบโต้สถานการณ์ฉุกเฉิน (Emergency Response)

มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัว ประชาชน ทุกคนที่เกี่ยวข้องและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความปลอดภัย

ช่วงระยะ 24 ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
1.การช่วยเหลือผู้ประสบภัย	(1) ส่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย อพยพค้นหา ปฐมพยาบาลผู้ประสบภัย รวมทั้งขนย้ายสัตว์เลี้ยง ปศุสัตว์ไปยังที่ปลอดภัย ซึ่งเป็นพื้นที่รองรับการอพยพหรือเป็นศูนย์พักพิงชั่วคราว โดยมีการลงทะเบียนผู้อพยพสัตว์เลี้ยงและปศุสัตว์ด้วย (2) กรณีมีผู้บาดเจ็บให้นำผู้บาดเจ็บมาที่จุดรวบรวมผู้บาดเจ็บเพื่อปฐมพยาบาล และนำผู้บาดเจ็บส่งต่อไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาลต่อไป (3) สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นแก่การดำรงชีพ เช่น อาหารปรุงสำเร็จ น้ำดื่มให้แก่ประชาชนที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง (4) กรณีพื้นที่ใดเป็นพื้นที่วิกฤติ จำเป็นต้องช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างเร่งด่วน แต่ไม่สามารถเข้าออกพื้นที่ได้ ให้ประสานขอรับการสนับสนุนยานพาหนะจากกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➢ อปพร ➢ OTOS ➢ อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน/อาสาสมัครต่างๆ
2. การระงับเหตุ	(1) สำรวจและกำหนดพื้นที่ ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย เพื่อให้มีพื้นที่สำหรับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร เพื่ออำนวยความสะดวกทรัพยากรสำหรับปฏิบัติงาน (2) กำหนดกิจกรรม และงานที่ต้องดำเนินการ	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(3) กำหนดผู้รับผิดชอบ และจำนวนเจ้าหน้าที่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ (4) กำหนดช่วงเวลาการปฏิบัติงาน(5) ระดมทรัพยากร ทั้งกำลังคน หรือวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่มีความพร้อมมายัง จุดรวบรวมทรัพยากรเพื่อรอรับการมอบหมายภารกิจ (6) ปิดกั้นมิให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในพื้นที่ที่เกิดสาธารณภัยและพื้นที่ใกล้เคียง (7) สั่งใช้หน่วยกู้ชีพกู้ภัย เครื่องมือเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ประสบภัย เพื่อควบคุมสถานการณ์ไม่ให้ลุกลามขยายตัวโดยดำรงการสื่อสารตลอดเวลา (8) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคม ที่รับผิดชอบ ที่เกิดการชำรุด เสียหายจากภัย พร้อมทั้งติดป้ายเตือนให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบและปิดกั้นช่องทางการจราจรและ จัดเจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัคร อำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย (9) จัดให้มีการรวบรวมข้อมูล การแลกเปลี่ยนข้อมูล เพื่อการตอบโต้สถานการณ์ บนพื้นฐานของข้อมูลที่รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ	➢ ฝ่ายอำนวยการ ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ➢ อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน ➢ อปพร./มิสเตอร์เตือนภัย/ OTOS/อาสาสมัครต่างๆ

ช่วงระยะ 24 – 48 ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
1. การรักษาพยาบาล	ขอรับการสนับสนุน แพทย์ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ยา และเวชภัณฑ์จากสถานพยาบาล โรงพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัย และส่งต่อผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อาสาสมัครแพทย์ฉุกเฉิน อสม. , อาสาสมัครต่างๆ ➢ สถานพยาบาล โรงพยาบาล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
2. การรักษาความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อย	กำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัย รักษาความสงบเรียบร้อย จัดระบบการจราจรภายในพื้นที่รองรับการอพยพ	➢ ฝ่ายรักษาความสงบเรียบร้อย (ผู้รับผิดชอบหลัก)
3.การซ่อมแซมโครงสร้างพื้นฐาน	กรณีที่โครงสร้างพื้นฐานได้รับความเสียหายให้ดำเนินการซ่อมแซม ให้พอใช้งานได้ หรือจัดให้มีระบบโครงสร้างพื้นฐานสำรองเพื่อให้ชุดปฏิบัติการสามารถปฏิบัติงานในพื้นที่ได้	➢ ฝ่ายฟื้นฟูบูรณะ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายการเงิน
4. การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย	(1) สำรวจความต้องการของผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และจัดทำรายการความต้องการของผู้ประสบภัย เพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลือในช่วงระหว่างเกิดภัย (2) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลผู้ประสบภัยเพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูล และประสานงานแก่ประชาชน ผู้ประสบภัย	➢ ฝ่ายการเงิน /ฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ อปพร. ,อสม. , อาสาสมัครต่างๆ ฯลฯ
5. การรายงานสถานการณ์	จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อรายงานสถานการณ์ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดทราบ จนกระทั่งสถานการณ์ภัยสิ้นสุด (ภาคผนวก ญ)	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ(ผู้รับผิดชอบหลัก)
6. การประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ	กรณีต้องขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานองค์กรภายนอกให้รายงานและประสานขอรับการสนับสนุนจากกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป - วิทยุสื่อสาร ความถี่.....MHz	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายอำนาจการ

ช่วงระยะ 48 – 72 ชั่วโมง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การสงเคราะห์เบื้องต้น	(1) จัดให้มีหน่วยสงเคราะห์ผู้ประสบภัยและหน่วยรักษาพยาบาล (2) กรณีมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ประสานกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ และกองอำนาจการป้องกันและบรรเทา	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายการเงิน ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	สาธารณสุขจังหวัดเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่อไป (3) ประสานการช่วยเหลือ รับเรื่องราวร้องทุกข์ เตรียมการสำรวจความเสียหายเบื้องต้น ความต้องการเบื้องต้นเพื่อเป็นข้อมูลในการรายงานไปยัง กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับเหนือขึ้นไป	➢ อบพร ➢ OTOS/อสม/อาสาสมัครต่างๆ

ช่วงระยะ 72 ชั่วโมงขึ้นไป

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยและการสนับสนุนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่	(1) ดำเนินการเยียวยา สภาพจิตใจผู้ประสบภัย (2) ดำเนินการผลัดเปลี่ยนกำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (3) ตรวจสอบความสมบูรณ์และซ่อมแซมเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ต่างๆให้พร้อมใช้ปฏิบัติงาน (4) จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก และวัสดุอุปกรณ์เชื้อเพลิง พลังงาน เสบียง น้ำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น/หัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการ(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ ฝ่ายอำนวยการ ➢ ฝ่ายการเงิน

(3) การส่งต่อการบังคับบัญชา

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การส่งต่อการการบังคับบัญชาเมื่อสถานการณ์รุนแรงเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่นจะรับสถานการณ์ได้	กรณีเกิดภัยซ้ำขึ้นอีกหรือ เกิดภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) รวมถึงภัยที่มีความซับซ้อน (Complex Disasters) และสถานการณ์ลูกลามรุนแรง ขยายวงกว้างหรือเกินกว่าศักยภาพของท้องถิ่น จะควบคุมสถานการณ์ได้ ให้รายงานต่อผู้อำนวยการอำเภอ เพื่อส่งมอบโอนอำนาจการบังคับบัญชาการสถานการณ์ต่อไป ซึ่งการโอนอำนาจการบังคับบัญชาแต่ละครั้ง ต้องมีการสรุป	➢ ผู้อำนวยการท้องถิ่น (ผู้รับผิดชอบหลัก)

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	สถานการณ์ก่อนเสมอ โดยอาจกระทำเป็นลาย ลักษณ์อักษรด้วยวาจาหรือทั้งสองประการ	

(4) การยกเลิกสถานการณ์ ดำเนินการเมื่อสถานการณ์ภัยพิบัติคลี่คลายกลับสู่ภาวะปกติ และได้ทำการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุกแหล่งจนแน่ใจแล้ว รวมทั้งหน่วยปฏิบัติได้ส่งมอบภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว จึงดำเนินการประกาศยกเลิกสถานการณ์ และประเมินความเสียหาย พื้นที่ประสบภัย ตรวจสอบความพร้อมของเส้นทาง ยานพาหนะที่ใช้ในการอพยพกลับ ที่พักอาศัย และผู้ประสบภัย แล้วดำเนินการอพยพประชาชนกลับ

บทที่ 6

การปฏิบัติหลังเกิดภัย

6.1 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้นได้อย่างรวดเร็ว ทัวถึง และต่อเนื่อง ตลอดจนการฟื้นฟูบูรณะสภาพพื้นที่ที่ประสบภัยให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็ว

6.2 หลักการปฏิบัติ

การฟื้นฟูบูรณะในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก โดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งกำลังคน ทรัพย์สิน เครื่องมือ เครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ของทุกภาคส่วนเข้าร่วมในการฟื้นฟูบูรณะ ดังนี้

6.2.1 จัดให้มีการรักษาพยาบาลแก่ผู้ประสบภัยในเบื้องต้น และส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานพยาบาลและโรงพยาบาล ต่อไป

6.2.2 จัดที่พักอาศัยชั่วคราว และระบบสุขาภิบาล ระบบบริการทางการแพทย์ สาธารณสุขแก่ผู้ประสบภัยในพื้นที่รองรับการอพยพ

6.2.3 ให้เรือถอนทำลายสิ่งปรักหักพัง และซ่อมสร้างสิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และอาคารบ้านเรือนของผู้ประสบภัย เครื่องมือเพื่อการหาเลี้ยงชีพ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพต่อไป

6.2.4 สำรวจความเสียหายที่เกิดขึ้นและจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัย รวมทั้งทรัพย์สินที่เสียหาย พร้อมทั้งออกหนังสือรับรองให้ผู้ประสบภัย

6.2.5 ประสานหน่วยงานของรัฐในการออกเอกสารราชการฉบับใหม่ให้แก่ผู้ประสบภัยทดแทนฉบับเดิมที่สูญหายหรือเสียหายเนื่องจากสาธารณภัย

6.2.6 ให้การสงเคราะห์ ฟื้นฟูสภาพจิตใจ และความเป็นอยู่ของประชาชนให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว

6.3 การปฏิบัติ

การจัดการหลังเกิดภัยเป็นการฟื้นฟูบูรณะภายหลังที่ภัยได้ยุติลงหรือผ่านพ้นไปแล้ว เป็นการดำเนินการ ทั้งปวงเพื่อช่วยเหลือสงเคราะห์ผู้ประสบภัย และซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดเสียหายให้กลับคืนสู่สภาพเดิม โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่เพื่อการพึ่งพาตนเองให้ได้ก่อนรับการช่วยเหลือจากภายนอก ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทุกระดับ เพื่อให้ประชาชนผู้ประสบภัยสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ และเป็นการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ที่ประสบภัยให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็ว โดยมีหลักการปฏิบัติ ดังนี้

6.3.1 การฟื้นฟูผู้ประสบภัย

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
(1) การจัดทำแผนฟื้นฟูผู้ประสบภัย	- ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนฟื้นฟูผู้ประสบภัยด้านต่างๆ เช่น ที่อยู่อาศัย อาหาร น้ำดื่ม ระบบสุขภาพ อาชีพ การศึกษา สุขภาพ อนามัย และจิตใจของผู้ประสบภัย โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งข้อมูลด้านความเสียหายจากภัยพิบัติ และความอ่อนแอ ความล่อแหลมต่อการเกิดภัยพิบัติในชุมชน	➢ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองคลัง ➢ กองช่าง ➢ กำนันผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/ ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้านชุมชน/ ➢ สาธารณสุขอำเภอ ➢ พัฒนาชุมชนอำเภอ ➢ อื่นๆ ตามความเหมาะสม
(2) การบรรเทาทุกข์	- จัดตั้งหน่วยบรรเทาทุกข์ - ประชุมพยาบาลผู้บาดเจ็บและผู้ป่วย รวมทั้งส่งต่อไปยังสถานพยาบาล โรงพยาบาล - ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในระยะแรก - สนับสนุนเครื่องอุปโภคบริโภค น้ำดื่ม อาหารและสิ่งจำเป็นแก่การดำรงชีพ - รักษาความปลอดภัยแก่บุคคล สถานที่ และระบบสาธารณูปโภคร่วมกับหน่วยรักษาความปลอดภัย ในพื้นที่	➢ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ สาธารณสุข ➢ อปพร. อาสาสมัครต่างๆ ➢ อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)
(3) การให้ความช่วยเหลือและฟื้นฟู	- จัดให้มีคณะทำงานสำรวจความเสียหาย และส่งเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจความเสียหายเบื้องต้นเข้าไปในพื้นที่ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยและทรัพย์สินที่เสียหาย - ออกหนังสือรับรองผู้ประสบภัย	➢ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองคลัง ➢ กองสาธารณสุข ➢ กองช่าง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	(ภาคผนวก ก) รวมทั้งจัดทำทะเบียนสัตรุ ตายและสูญหาย โดยรายงานความเสียหาย (ภาคผนวก.ญ) และแนวทางการฟื้นฟูไปยัง กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัยอำเภอและจังหวัด - สงเคราะห์ผู้ประสบภัยเบื้องต้นตามบัญชี ที่สำรวจ - ดำเนินการช่วยเหลือซ่อมสร้างและบูรณะ ที่พักอาศัย เครื่องมือเครื่องใช้เพื่อการหา เลี้ยงชีพ และสาธารณูปโภคให้ใช้ได้ ใน เบื้องต้น - ฟื้นฟูสภาพจิตใจและความเป็นอยู่ของ ประชาชน - รักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย และ จัดบริการด้านสาธารณสุขแก่ผู้ประสบภัย รวมทั้งป้องกันโรคที่เกิดขึ้นจากภัยพิบัติทั้ง คนและสัตว์	➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น แรงงานจังหวัด พัฒนาชุมชน จังหวัด ,พมจ., สสจ. ฯลฯ
(4) การรักษาความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัย	- จัดตั้งหน่วยรักษาความสงบเรียบร้อยและ ควบคุมความปลอดภัย - กำหนดมาตรการความปลอดภัยแก่ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน เช่น การสวมใส่ อุปกรณ์นิรภัย การตรวจสอบความพร้อม ของร่างกายผู้ปฏิบัติงาน - กำหนดแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกัน ผลกระทบหรือการเกิดภัย ซ้ำขึ้นอีก รวมถึงภัยที่เกิดตามมา (Secondary disaster) และ ภัยที่มีความซับซ้อน (Complex Disasters)	➢ สำนักงานปลัด/เจ้าพนักงาน ป้องกันฯ (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ ชุมชน ➢ อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

6.3.2 การฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งสาธารณะประโยชน์ต่างๆ

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
(1) การจัดทำแผนฟื้นฟู	- ประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อ จัดทำแผนฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐานและสิ่ง	➢ สำนักงานปลัด (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองช่าง

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	สาธารณะประโยชน์ต่างๆ	➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ ทางหลวงชนบท ➢ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอคำเขื่อนแก้ว ➢ การประชาสัมพันธ์อำเภอคำเขื่อนแก้ว ➢ อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)
(2) การสำรวจความเสียหายจากสาธารณภัย	- จัดให้มีคณะทำงานสำรวจ ความเสียหาย และส่งเจ้าหน้าที่เพื่อสำรวจความเสียหายเบื้องต้นจากการเกิดสาธารณภัย ทั้งระบบ สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ต่างๆ และกำหนดแนวทางการฟื้นฟูตามขีดความสามารถของท้องถิ่น - รายงานความเสียหาย (ภาคผนวก ญ.) และแนวทางการฟื้นฟูไปยังกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด เพื่อขอรับการสนับสนุนในการฟื้นฟู ซ่อมแซม และบูรณะโครงสร้างพื้นฐานที่ได้รับความเสียหาย(คณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติอำเภอ (ก.ช.ภ.อ.) และคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัด(ก.ช.ภ.จ.))	➢ สำนักงานปลัดและกองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)
(3) ฟื้นฟูบูรณะโครงสร้างพื้นฐานสิ่งสาธารณประโยชน์ที่เสียหายและสิ่งแวดล้อม	- ดำเนินการรื้อถอนหรือทำลาย สิ่งปรักหักพัง ซ่อมสร้างและบูรณะโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหายโดยใช้งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วน	➢ สำนักงานปลัดและกองช่าง (ผู้รับผิดชอบหลัก) ➢ กองคลัง ➢ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➢ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➢ อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
	ท้องถิ่น พ.ศ.2541 และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการตั้งงบประมาณเพื่อการช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2543 และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - ทำความสะอาด ชุมชน พื้นที่สาธารณะ สถานที่สำคัญ สิ่งสาธารณประโยชน์ และขนย้ายขยะมูลฝอย จัดการน้ำเสียของเสีย และสิ่งที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดมลพิษแก่ชุมชน	➤ ผู้เชี่ยวชาญ/เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอก

6.3.3 การติดตามและประเมินผล

หลักการปฏิบัติ	แนวทางปฏิบัติ	ผู้รับผิดชอบ
การติดตามและประเมินผล การปฏิบัติเมื่อสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ	- จัดประชุมคณะกรรมการภายใต้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น และภาคประชาชน หน่วยงาน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่ออภิปรายเสนอความเห็นต่อการปฏิบัติ การประสานการปฏิบัติและค้นหาข้อบกพร่องในการป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติที่ผ่านมา รวมทั้งร่วมกันเสนอแนวทางเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือประชาชน เช่น ความมั่นใจในความปลอดภัย ความพร้อมของประชาชนในการเตรียมความพร้อมรับภัย - ปรับปรุงและทบทวนแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยให้สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงภัยและทรัพยากรในพื้นที่	➤ สำนักงานปลัด(ผู้รับผิดชอบหลัก) ➤ กองช่าง ➤ กองคลัง ➤ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้นำชุมชน ➤ คณะกรรมการภายใต้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยท้องถิ่น ➤ คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยหมู่บ้าน/ชุมชน ➤ สาธารณสุข ➤ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอคำเขื่อนแก้ว ➤ การประปาส่วนภูมิภาค อำเภอคำเขื่อนแก้ว ➤ อื่นๆ (ตามความเหมาะสม)

บทที่ 7

การสื่อสาร

กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก เป็นศูนย์กลางการสื่อสารในเขตพื้นที่รับผิดชอบตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อการติดต่อประสานงาน สั่งการ รายงานสถานการณ์และการปฏิบัติระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ผู้แจ้งเหตุ ประชาชน ผู้ประสบภัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภายในพื้นที่ หน่วยงานภายนอกพื้นที่ และศูนย์บัญชาเหตุการณ์ รวมทั้งกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอและจังหวัด ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน

หลักการปฏิบัติ

7.1 จัดตั้งระบบสื่อสาร ที่จำเป็นให้ใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยการสถาปนา และใช้การสื่อสารระบบเดียวกัน มีเครื่องมือ อุปกรณ์ ขั้นตอนที่สามารถใช้ในการปฏิบัติการร่วมกันได้อย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย

7.1.1 ระบบสื่อสารหลัก คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้งานโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานต่างๆ เป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงาน และระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ซึ่งทุกหน่วยงานต้องจัดเตรียมไว้ให้พร้อมใช้ติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลาและเข้าถึงข้อมูลที่จำเป็นในการบริหารจัดการสาธารณภัยอย่างทั่วถึง ซึ่งระบบการสื่อสารหลักมักถูกทำลาย ไม่สามารถใช้งานได้เมื่อเกิดภัยพิบัติ ได้แก่ ระบบโทรศัพท์พื้นฐาน, โทรศัพท์เคลื่อนที่, โทรสาร

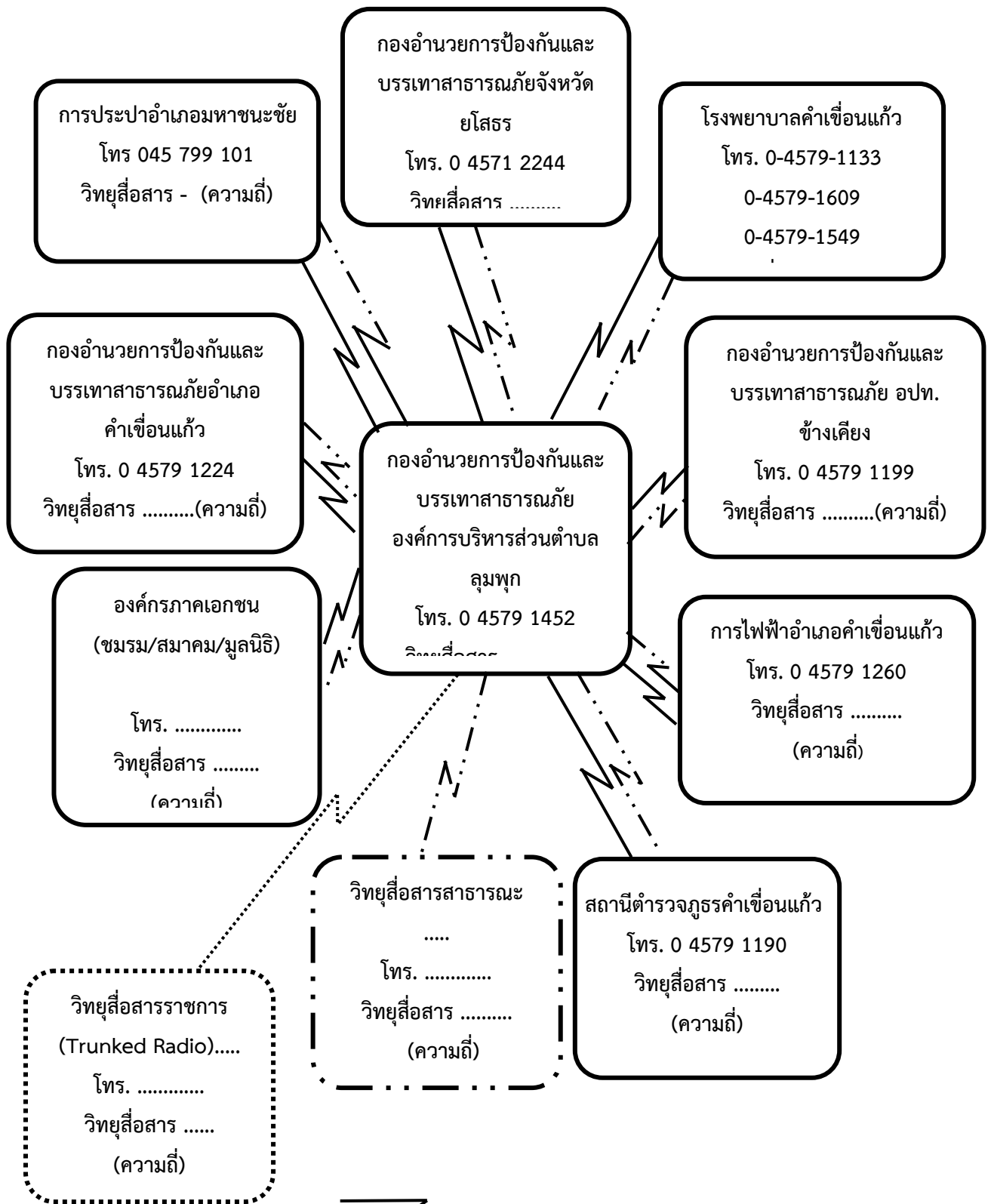
7.1.2 ระบบสื่อสารรอง คือ ระบบสื่อสารที่มีใช้โดยทั่วไป เป็นระบบการสื่อสารที่ใช้งานควบคู่กับระบบสื่อสารหลัก เป็นช่องทางเสริมในการติดต่อสื่อสาร โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีระบบการสื่อสารรองให้สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างทั่วถึง เช่น วิทยุสื่อสาร การสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

7.1.3 ระบบสื่อสารสำรอง คือ ระบบสื่อสารที่จัดเตรียมสำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีระบบสื่อสารหลักไม่สามารถใช้งานได้ (ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร้องขอต่อจังหวัดให้สถาปนาข่ายวิทยุสำรอง) เช่น วิทยุสื่อสารราชการ (Trunked radio) วิทยุสมัครเล่น และวิทยุสื่อสารสาธารณะ เป็นต้น

7.2 จัดเตรียมและจัดหาอุปกรณ์ และเครื่องมือสื่อสารและระบบพลังงานสำรองเพื่อการสื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอด 24 ชั่วโมง

7.3 จัดอบรมการใช้อุปกรณ์สื่อสารให้กับบุคลากรที่มีหน้าที่รับผิดชอบ

แผนภูมิที่ 7.1 การสื่อสารกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลลุมพุก

การสื่อสารหลัก - โทรศัพท์, โทรศัพท์เคลื่อนที่, โทรสาร

การสื่อสารรอง - วิทยุสื่อสาร

การสื่อสารสำรอง - วิทยุสื่อสารราชการ, วิทยุสื่อสารสาธารณะ